

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **L. T.**, zastoupené JUDr. Ivanem Hanovským, advokátem se sídlem U Michelského lesa 366, 140 00 Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, ve věci kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 7. 2005, č. j. 60 Az 25/2005 - 19,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále označována jako „stěžovatelka“) nadepsaný rozsudek krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2004, č. j. OAM-138/VL-10-08-2005. Tímto rozhodnutím byla její žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti uvedla, že krajský soud rozhodl pouze na základě předložených písemných materiálů a strohého konstatování zákona, přičemž opomněl skutečnosti, které jsou dány specifikací dané země jako je Ukrajina a podmínkami, které pro ni platí. Stěžovatelka uvádí, že žalovaný měl povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu, neboť stěžovatelka důvody uvedené v tomto ustanovení tvrdila,

a to zejména, že měla strach ze své nevlastní matky, která ji prodala mafii. Stěžovatelka konstatovala, že po návratu na Ukrajinu s ní bude naloženo jako se zbožím a bude odvezena mafii na neznámé místo na světě. O možnosti udělení azylu se dozvěděla až od orgánů PČR koncem roku 2004. Domnívá se proto, že jí měl být udělen azyl.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Dále uvádí, že stěžovatelka podala žádost o azyl až ve chvíli, kdy jí bylo uděleno správní vyhoštění. Z těchto důvodů považuje kasační stížnost za nedůvodnou a navrhuje její zamítnutí.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil, že žádost o udělení azylu podala stěžovatelka dne 21. 1. 2005 a pohovor k tomuto návrhu s ní byl proveden dne 28. 1. 2005. Stěžovatelka v této žádosti uvedla, že do ČR přijela poprvé v červnu 2000 a chtěla zde pracovat. Koncem srpna 2001 se vrátila na Ukrajinu, protože jí zemřel otec. Její macecha si tam vypůjčila velké množství peněz, které neměla jak splatit. Proto se dohodla s věřitelem, že stěžovatelku prodá. Když se o tom stěžovatelka dozvěděla, ukrývala se, ale měla z těch lidí strach, i když se s nimi osobně nesetkala. Ani policisté jí nepomohli. Od září 2001 žije stále v ČR, kde jí bylo uděleno správní vyhoštění, a proto nyní žádá o azyl. Ve vlastnoručně psaném prohlášení tyto důvody potvrdila. Ve výše zmíněném pohovoru svoje potíže konkretizovala. Uvedla, že nevědomky zaslechla hovor macechy a jejích věřitelů, který se týkal neschopnosti macechy zaplatit dluh. Zaslechla, že ji mohou prodat do nevěstince. Na radu přítelkyně se o dva dny později obrátila na policii a podala písemné oznámení. Tam jí bylo řečeno, že jí nemohou pomoci. Na nikoho jiného se s žádostí o pomoc neobrátila. V roce 2001 přicestovala do ČR a měla pracovní vízum na jeden rok. Po skončení platnosti víza tady vědomě pobývala nelegálně. O azyl nepožádala dříve, protože se o této možnosti dozvěděla až nyní. Dne 21. 12. 2004 jí bylo uděleno správní vyhoštění na 3 roky.

Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 29. 11. 2004, č. j. OAM-138/VL-10-08-2005. zamítnul tuto žádost jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Svoje rozhodnutí odůvodnil tím, že během správního řízení bylo nepochybně prokázáno, že stěžovatelka podala žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohla požádat o udělení azylu dříve.

Krajský soud ve svém rozsudku uvedl, že se ztotožňuje s názorem správního orgánu, že stěžovatelka, ač objektivně mohla o udělení azylu požádat dříve, vstoupila do azylového řízení až poté, kdy jí bylo uděleno správní vyhoštění, s cílem vyhnout se jeho realizaci.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., neboť stěžovatelka namítá, že byla nesprávně posouzena právní otázka, zda na její případ lze aplikovat ust. § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], a že správní orgán měl povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že tato není důvodná.

Důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zjevně není dán. Námitka, že správní orgán měl povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu, je zcela nekonkrétní. Stěžovatelka nekonkretizuje, jaké skutečnosti správní orgán opomněl zjistit. Nejvyšší správní soud tedy v obecné rovině konstatuje, že řízení před správním orgánem probíhalo v souladu s příslušnými zákonnými ustanoveními, za dodržení zákonem zaručených práv stěžovatele a bez procesních vad, které by mohly mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného. Žalovaný správní orgán řádně zjistil skutkový stav v rozsahu, v jakém to bylo potřebné pro posouzení, že na stěžovatelku je nutno aplikovat § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, zejména pak okolnosti stěžovatelčina pobytu v ČR (nelegálnost pobytu; jeho relativní dlouhodobost – stěžovatelka do ČR přišla v roce 2001; skutečnost, že původně přijela do ČR za účelem zde pracovat). Ze žádosti o azyl a z důkladně vedeného pohovoru se stěžovatelkou zcela dostatečně zjistil důvody, pro které stěžovatelka žádá o poskytnutí azylu, jakož i další rozhodné okolnosti. Správní orgán se stěžovatelkou vedl dostatečně podrobný pohovor, při kterém stěžovatelce kladl otázky směřující k podstatě věci a umožňující jí její žádost o azyl i související skutečnosti podrobněji specifikovat a zdůvodnit. Rozhodnutí správního orgánu je nepochybně plně srozumitelné, jednoznačně popisuje zjištěný skutkový stav, přičemž vychází z provedených důkazů a obsahuje logicky postavené důvody, o které se opírá.

Nejvyšší správní soud se poté zabýval námitkou dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. námitkou, že byla nesprávně posouzena právní otázka, zda na její případ lze aplikovat ust. § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu.

Vedle pozitivního vymezení předpokladů pro udělení azylu v § 12 zákona o azylu, stanoví tento zákon také vylučující důvody, při jejichž naplnění žadateli azyl udělit nelze; tyto důvody jsou taxativně stanoveny v § 15 a § 16 tohoto zákona. Naplnění podmínek vymezených v ustanovení § 16 odst. 1 tohoto zákona, tj. podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné, vylučuje posouzení žádosti podle § 12 téhož zákona. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publikován pod č. 244/2004 Sb. NSS; srov. dále rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2004, č. j. 7 Azs 124/2004 - 45, publikováno pod č. 349/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se proto, v souladu s touto konstantní judikaturou, při hodnocení předmětné stížní námítky zaměřil na otázku, zda v tomto případě byly splněny podmínky pro aplikaci ust. § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu a již se nezabýval otázkou, zda stěžovatelčiny problémy v zemi původu lze podřadit pod ust. § 12 zákona o azylu

Dle tohoto ustanovení se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve. Jak vyplývá ze správního spisu, stěžovatelka vstoupila na území ČR roce 2001 na pracovní vízum platné na jeden rok. Po uplynutí této doby zde pobývala nelegálně, čehož si byla vědoma. Za to jí bylo dne 21. 12. 2004 uděleno správní vyhoštění na 3 roky. V průběhu azylového řízení bylo prokázáno, že ačkoliv měla možnost na území ČR se svobodně pohybovat a nic ji nebránilo vejít do kontaktu se zástupci státních orgánů, o udělení azylu požádala až poté, kdy jí bylo uděleno správní vyhoštění. K stěžovatelčině námitce, že o možnosti udělení azylu nevěděla, Nejvyšší správní soud uvádí následující: Pokud stěžovatelka věděla, že na území České republiky pobývala nelegálně, což sama v průběhu správního řízení potvrdila, nemůže tato její námitka obstát. Pokud by kontaktovala státní orgány České republiky ve snaze svoji situaci řešit, byla by informována o možnosti požádat

o udělení azylu, což by mohla učinit i bez znalosti příslušné legislativy, neboť správní orgán by jí bezpochyby poskytl potřebnou součinnost a případně i právní pomoc. Za situace, kdy v České republice pobývala nelegálně několik měsíců, se lze důvodně domnívat, že pokud by nedošlo k odhalení jejího zdejšího pobytu, nepožádala by o azyl vůbec, bez ohledu na dobu, jakou by zde pobývala. Ze správního spisu, a to především z vlastních podání a vyjádření stěžovatelky, bylo tedy dostatečně spolehlivě zjištěno, že její žádost o azyl byla motivována snahou vyhnout se správnímu vyhoštění; žalovaný tudíž nepochybil, když žádost o azyl zamítl jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Z výše uvedených důvodů ani tato námitka stěžovatelky nebyla důvodná.

Ke stěžovatelčině námitce, že krajský soud rozhodl pouze na základě předložených písemných materiálů a strohého konstatování zákona, přičemž opomněl skutečnosti, které jsou dány specifiky dané země jako je Ukrajina a podmínkami tam panujícími, Nejvyšší správní soud konstatuje, že zákonné důvody pro udělení azylu jsou přesně upraveny v zákoně o azylu taxativním výčtem. Povinností správního orgánu a krajského soudu tedy bylo posuzovat, zda tato „strohá konstatování zákona“ stěžovatelka naplňuje. Žalovaný i krajský soud posoudili individuální situaci stěžovatelky, o níž byl ve správním řízení získán dostatek informací (viz výše). Ani poslední stěžovatelčina námitka proto není důvodná.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížnosti uplatňovaných stěžovatelkou. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Žalovanému se proto nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 4 in fine ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 20. června 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu